כיתה ב' | עברית ולשון | שיעור 3 מתוך 4 | 45 דק' | מתאים לממלכתי ולממלכתי-דתי

סימן שאלה וסימן קריאה

🎯 מטרות השיעור

- התלמידים יכירו שלושה סימנים לסוף משפט: נקודה, סימן שאלה וסימן קריאה
- התלמידים יבחרו את סימן הפיסוק המתאים לפי סוג המשפט
- התלמידים יחברו שאלות בעזרת מילות שאלה

📖 הסבר למורה

משפט נגמר באחד משלושה סימנים. נקודה (.) באה בסוף משפט שמספר או מודיע. סימן שאלה (?) בא בסוף שאלה, ולרוב השאלה מתחילה במילת שאלה כמו מי, מה, איפה, מתי, למה, איך, כמה. סימן קריאה (!) בא בסוף משפט שמבטא רגש חזק, התלהבות, הפתעה או בקשה נמרצת (איזה יופי! / זהירות!). בקריאה בקול משנים את הקול לפי הסימן: בשאלה הקול עולה בסוף, ובסימן קריאה אומרים בהתרגשות.

👩‍🏫 פעילות בכיתה

חומרים: כרטיסים עם הסימנים . ? !

1. המורה קוראת את אותו משפט בשלוש אינטונציות (יורד גשם. / יורד גשם? / יורד גשם!) והתלמידים מרימים כרטיס עם הסימן המתאים.
2. כותבים על הלוח את מילות השאלה: מי, מה, איפה, מתי, למה, איך, כמה.
3. בזוגות: 'ראיון קצר' - כל תלמיד כותב שתי שאלות לחברו, והחבר עונה במשפט עם נקודה.
4. קריאה בקול של קטע עם הבעה לפי הסימנים.
5. עבודה אישית בדף.

💡 הערות למורה

תלמידים לעיתים שמים סימן שאלה אחרי משפט שמתחיל במילת שאלה אך אינו שאלה, או שוכחים סימן שאלה כשאין מילת שאלה (אתה בא?). מדגישים: אם מצפים לתשובה, זו שאלה. סימן קריאה אינו בא אחרי כל משפט; מומלץ להשתמש בו במשורה. למתקדמים: לכתוב דו-שיח קצר עם שלושת הסימנים.

📝 בדף העבודה

נקודה, שאלה או קריאה?: 9 תרגילים, ומחוון מלא בעמוד השני.

מחוון: נקודה, שאלה או קריאה?

1. ? (שאלה)
2. . (משפט שמספר)
3. ! (התלהבות)
4. ? (שאלה)
5. ! (אזהרה)
6. ?
7. מי (מי גר בבית הזה?)
8. תשובה אפשרית: למה השמיים כחולים? (לבדוק מילת שאלה וסימן שאלה)
9. תשובה אפשרית: איזה כיף, ניצחנו!